

JAUTĀJUMI UN ATBILDES PAR VAKCINĀCIJU PRET CILVĒKA PAPILOMAS VĪRUSA (CPV) INFEKCIJU

MATERIĀLS ĀRSTNIECĪBAS PERSONĀM

JAUTĀJUMI UN ATBILDES PAR
PAPLAŠINĀTAJĀM
VAKCINĀCIJAS IESPĒJĀM

Materiālu sagatavoja: Slimību profilakses un kontroles centrs

Kādas ir prioritārās grupas?

Paplašinātās vakcinācijas iespējas (prioritārās iedzīvotāju grupas)

Atbilstoši grozījumiem normatīvajā regulējumā ir paplašinātās vakcinācijas iespējas, paredzot valsts apmaksātu vakcināciju šādiem iedzīvotājiem, kuri iepriekš nav vakcinēti pret CPV infekciju (uzskaitītas prioritārā secībā, kādā ir jāveic vakcinācija atbilstoši vakcīnas pieejamībai):

1. grupa: paaugstinātam riskam pakļautie iedzīvotāji:

- sievietes no 18 līdz 55 gadiem ar dzemdes kakla adenokarcinomu in situ (AIS) un pirms vai pēc dzemdes kakla vidējas/smagas pakāpes displāzijas (HSIL) ķirurģiskas ārstēšanas;
- sievietes no 18 līdz 45 gadiem ar priekšvēža izmaiņām - CIN 2/3 (dzemdes kakls), VaIN 2/3 (maksts), VIN 2/3 (vulva) un AIN 2/3 (anālais kanāls);
- sievietes un vīrieši no 18 līdz 45 gadiem ar imūnsupresiju bez HIV infekcijas;
- sievietes un vīrieši no 18 līdz 45 gadiem ar HIV infekciju;

2. grupa: sievietes un vīrieši 25 gadu vecumā;

3. grupa: sievietes un vīrieši vecumā no 18 līdz 24 gadiem (ieskaitot).

Kāpēc nepieciešama prioritārā secība paplašinātajām grupām?

Prioritārā secība nepieciešama, lai ārstniecības personām būtu vieglāk pieņemt lēmumu par to kādā secībā veikt vakcināciju, jo kā jau tika informēts, vakcīnas ir ierobežotā daudzumā, jo iepirktas atbilstoši pieejamajam finansējumam.

Tas nenozīmē, ka, ja atnāk uz vakcinācijas kabinetu jaunieši, kurš vēlas uzreiz vakcinēties, viņam būtu jāatsaka vakcinācija. Jaunieši šajā gadījumā drīkst vakcinēt, bet kopumā, lūdzam, vadīties pēc prioritāro grupu secības, jo 1.grupai pastāv liels risks CPV izraisītai vēža attīstībai.

Kāda ir bērnu (12 līdz 17 gadi) vakcinācijas prioritāte?

Bērnu vakcinācija un vakcīnu pasūtīšana notiek nemainītā kārtībā, tātad bērni ir vakcinējami pirmām kārtām.

Kā ģimenes ārsts zinās vai persona pieder paaugstinātam riskam piekļautiem iedzīvotājiem?

Lai ģimenes ārsts varētu pārliecināties par pacienta piederību paaugstināta riska grupai (ja ģimenes ārstam nav šādas informācijas), ir nepieciešams ārsta speciālista (piemēram, ginekologa, infektologa) nosūtījums, kurā norādīta indikācija vakcinācijas veikšanai: "Rekomendēta vakcinācija pret CPV infekciju, jo persona pieder paaugstināta riska grupai".

Kādi ir noteikti diagnožu kodi paplašināto grupu vakcinācijai?

Nav nepieciešami diagnožu kodi, jo tas ir ārsta profesionālais lēmums.

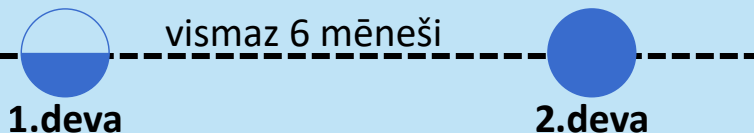
Kāda ir shēma vakcinācijai pret CPV infekciju?

Iepriekš nevakcinētām personām vakcīnu pret CPV infekciju jāsaņem 2 devas ar vismaz 6 mēnešu intervālu starp vakcīnas devām. Personām ar noteiktiem imūnsupresīviem stāvokļiem rekomendēts ievadīt 3 devas secīgi 0., pēc 1–2 mēnešiem un pēc 6–12 mēnešiem (starp pirmo un otro devu minimālais intervāls 4 nedēļas, starp otro un trešo devu minimālais intervāls 12 nedēļas, starp pirmo un trešo devu minimālais intervāls 5 mēneši).

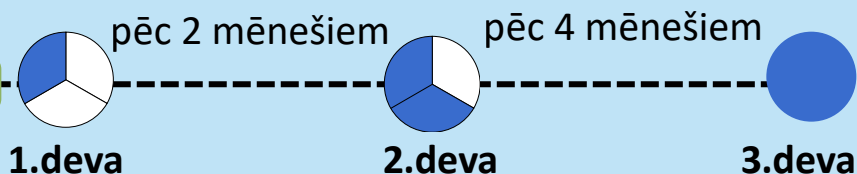
Nevakcinētām personām

2 devu shēma:

Personām ar noteiktiem imūnsupresīviem stāvokļiem

3 devu shēma:

Ko darīt, ja praksē ir vakcīnas, nav paredzamas augstāko prioritāšu pacientu vizītes, un uz vizīti atnāk pacients vecumā no 18 līdz 24 gadiem?

Var vakcinēt jauniešus vecumā no 18 līdz 25 gadiem (ieskaitot), ja savakcinētas pirmās divas paplašinātās grupas vai arī, ja nav pirmo divu paplašināto grupu pacienti.

**Riska grupu vakcinācijai
Jūs varat izmantot jau
praksē esošās vakcīnas!**

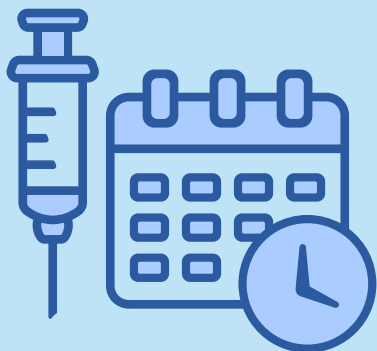

Ja persona uzsākusi vakcināciju par maksu, bet pieder kādai no paplašinātām grupām, vai var vakcinēties tālāk par valsts līdzekļiem?

Persona drīkst turpināt vai pabeigt vakcināciju par valsts līdzekļiem, ja pieder pie paplašinātās grupas, bet uzsāka vakcināciju par maksu.

Vai pienākas 2. deva kā valsts apmaksāta vakcinācija, ja personai 1. devas saņemšanas laikā ir 25 gadi, bet otrās devas saņemšanas laikā ir jau 26 gadi?

Valsts apmaksāts vakcinācijas kurss pret CPV infekciju tiek pabeigts arī tad, ja vakcinējamās personas vecums 2. vai 3. potes ievadīšanas laikā jau pārsniedz vecumu, kurā tiek nodrošināta valsts apmaksāta vakcinācija.

Kur var vakcinēties pret CPV infekciju?

Vakcināciju pret CPV infekciju, tā pat kā jebkuru valsts apmaksātu vakcināciju, veic ģimenes ārsts. Ja ģimenes ārsts nenodrošina vakcināciju, tad ārstam ir jānorāda sadarbības iestāde uz kuru var doties vakcinēties.

Gadījumos, kad ģimenes ārsts nevar nodrošināt ne vakcināciju, ne norādīt sadarbības iestādi, lūgums, sazināties ar SPKC pa tālr. 62102614.

1. grupas pacientus var vakcinēt arī klīniskajās universitātes slimnīcās.

Papildu informāciju par CPV meklē:
[Cilvēka papilomas vīruss](#) | [SPKC](#)

*Ģimenes ārsts ir būtiska uzticības
perosna pie kuras vēršas, lai pieņemtu
lēmumu par labu vakcinācijai!
Jūsu ieteikums un saruna ar pacientu ir
svarīga!*

Informāciju sagatavoja Slimību
profilakses un kontroles centrs
www.spkc.gov.lv

Materiāls sagatavots 2026.gadā